

СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ВІРТУАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Щербина Ю.М., ст. викладач кафедри іноземних мов

Сумський національний аграрний університет м.Суми, Україна

Сьогодні відбувається реформування навчального процесу у вишах України відповідно до загальноєвропейських вимог до якості освіти: інформатизація, глобалізація освітнього простору, інтеграція процесів у сучасній освіті, налагодження українськими ВНЗ співпраці з європейськими та східними навчальними закладами у сфері навчальної та наукової діяльності, проведення міжнародних обмінів, можливість здобуття другої вищої освіти, навчання за магістерськими програмами за кордоном. За таких умов мають змінюватися й освітні технології викладання іноземних мов.

Доступ до пошукових систем, веб-сервісів, веб-ресурсів, веб-курсів змінює способи здобуття знань та методи навчання, прискорює поширення інформації та впливає на ефективність її використання, дозволяє надавати знання на відстані, інтегрує в собі систему дистанційної освіти та очної форми навчання, надає можливість перейти від принципу освіти на все життя до принципу освіти впродовж життя, значно збільшуючи кількість учасників навчального процесу. Отже, мова йде про створення нової освітньої парадигми та нового освітнього середовища, яке отримало назву “віртуальне освітнє середовище” (virtual learning environment).

Віртуальне мовне середовище (ВМС) – це мовне середовище, відтворене за допомогою сучасних технічних засобів в умовах безпосередньої відсутності автентичних носіїв певної мови. У цьому випадку автентичні носії мови будуть присутніми, і створюватимуть необхідне та адекватне мовне середовище, але не безпосередньо, а опосередковано. Ефект їхньої присутності буде максимально повним завдяки використанню сучасних аудіовізуальних технічних засобів. ВМС створюється за рахунок виконання різноманітних навчальних завдань з

використанням аудіальних і аудіовізуальних ТЗН, де мовну інформацію подано тією іноземною мовою, яку вивчають:

- прослуховування повідомлень, презентацій (з одночасною подачею графічної або відеоінформації за допомогою графо- або відеопроєктора);
- прослуховування радіопередач, у тім числі пісень (переважно у записі, з одночасним виконанням завдань);
- прослуховування аудіокниг (уривків художніх творів: новел, оповідань або спеціальних фахових текстів) відповідної тематики;
- перегляд телепередач, випусків новин (у тім числі у відеозапису); - перегляд краєзнавчих відеоматеріалів, науково-популярних фільмів спеціальної тематики;
- перегляд кінофільмів іноземною мовою на DVD компакт-дисках (з субтитрами);
- вивчення матеріалу і виконання завдань в інтерактивному режимі з використанням навчальних програм; - обговорення матеріалу (що подається за допомогою ТЗН);
- вирішення різноманітних проблемних ситуацій (які моделюються і подаються за допомогою ТЗН).

Певні можливості в інтенсифікації навчального процесу надає робота в мережі Інтернет. Студенти отримують різноманітні завдання з пошуку певної інформації. Сайти, які варто використовувати на заняттях з іноземної мови, можна розділити на інформаційні та навчальні. На інформаційних сайтах можна знайти цікаву інформацію для підготовки самостійних, творчих робіт, проєктів. Навчальні сайти – це чітко структуровані сайти, які мають різний рівень складності завдань. Саме такі сайти є корисними та цікавими для вивчення англійської мови. Крім того, існують такі вузько направлені навчальні сайти, на яких матеріал викладено згідно з чотирма видами мовленнєвої

діяльності (читання, аудіювання, письмо та говоріння), а також звертається увага на вивчення фонетики, лексики і граматики. Вони зазвичай мають декілька рівнів складності [3, с.28-31].

Навчальний сайт «Breaking News English Lessons: Easy English News / Current Events» є надзвичайно корисним для вивчення іноземних мов, а саме англійської як мови міжнародного спілкування. Цей сайт містить 995 безкоштовних уроків, які постійно поповнюються. Матеріали сайту підготовлені англійською мовою на основі найсвіжіших і найгарячіших новин з усього світу на різну тематику. Всі уроки-новини поділені на рубрики за темами: • Business English • Environment • Health • Issues • Lifestyle • People / Gossip • Technology • World News. Ці інтерактивні навчальні матеріали, які можна легко скопіювати та роздрукувати, мають 7 рівнів складності (від 0 до 6), які відповідають 5 рівням 17 загальноєвропейської системи CEFR (Загальноєвропейська компетенція володіння іноземними мовами: A1, A2, B1, B2, C1, C2). Кожен урок позначений у залежності від рівня складності, на легший («Easier») та важчий («Harder»).

Говорячи про розвиток навичок аудіювання, слід зупинитись на таких ресурсах, як <https://learnenglish.britishcouncil.org/>, <https://www.engvid.com/>, <http://www.bbc.co.uk/learningenglish/>, <https://www.youtube.com/watch?v=qRO38UQGH7A> тощо. Дані ресурси пропонують відео і аудіо подкасти, створені носіями мов, фільми, а також низку тестових завдань до них. Перегляд відео і виконання тестів може бути як частиною аудиторного заняття, так і завданням для самостійного опрацювання, крім того студенти можуть використовувати дані ресурси і для самоосвіти. Ресурси не потребують обов'язкової реєстрації, хоча, за бажанням, є можливість зареєструватись заради спілкування з розробниками ресурсів і іншими студентами.

Розвиток навичок читання також може бути здійснений за допомогою <https://learnenglish.britishcouncil.org/>, <http://www.bbc.co.uk/learningenglish/>, <https://apprendre.tv5monde.com/>, та ін., оскільки вони пропонують і текстові

автентичні матеріали. Розвитку навичок іншомовного (зокрема, письмового) спілкування, сприяє платформа <https://quizlet.com>, яка дозволяє створювати ігрові інтерактивні завдання для введення і закріплення нової лексики.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що впровадження різних електронних освітніх ресурсів у викладанні іноземної (англійської) мови у віртуальному середовищі сприяє формуванню комунікативної компетентності студентів, активізує їх пізнавальну діяльність, заохочує до самовдосконалення, щоб стати конкурентоздатним та інтегруватися в міжнародні суспільно-економічні відносини.

Література:

1. Висоцька О. Л. Методика вивчення іноземних мов шляхом адаптації до віртуального мовного середовища // Сучасні проблеми лінгвістичних досліджень і методика викладання іноземних мов професійного спілкування у вищій школі: збірник наукових праць. – Ч. 2 – Львів, 2007 – С. 66-69. 18
2. Висоцька О. Л. Оволодіння іноземними мовами із застосуванням технічних засобів для створення мовного середовища // Підготовка соціальних педагогів та соціальних працівників в Україні в контексті Болонського процесу. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Чернівці, 2007 – С. 37-39.
3. Podoprigorova, L. A. (2003). Ispolzovanie Interneta v obuchenii inostrannym yazyikam [Using internet in teaching foreign languages]. Inostrannye yazyki v shkole – Foreign languages at school, 5, 25-31.